

РЕШЕНИЕ

№ 532

гр. Варна, 23.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на първи ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Галина Чавдарова

при участието на секретаря Мая Т. Иванова
като разгледа докладваното от Галина Чавдарова Търговско дело № 20223100900202 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба, подадена от Ш. В. К. от с.Цонево, срещу ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ " АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. Възраждане, ул.Света София №7, ет.5, с която е предявен иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ да бъде осъден ответникът ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК -ЗАСТРАХОВАНЕ " АД да заплати на Ш. В. К. сумата от 40000лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания и психически травми, в резултат на настъпило ПТП на 17.06.19г., причинено от А. И. Х., при управление на МПС – л.а. Фолксваген Таурег с рег.№*****, ведн о със законната лихва върху главницата, считано от 07.12.21г. до окончателното изплащане на сумата.

В исковата молба твърди, че на 17.06.19г., при управление на л. а. Фолксваген Таурег с рег.№*****, водачът А. И. Х. по непредпазливост причинил средна телесна повреда на ищ.Ш. В. К., изразяваща се в счупване в областта на тазовия пръстен-горно и долно рамо на лява срамна кост с разместване на фрагменти, счупване на кръстна кост, обусловили трайно затруднение не по-малко от 5-6 месеца при правилно протичане на оздравителния процес, както и травма в областта на корема, усложнила се с развитие на флегмон /нагнояване и некроза/ на тъканите на скротума, вторична лезия на предната стена на пикочния мехур, паралелен плеус, определящи разстройство на здравето, временно опасно за живота. Излага, че по НАХД №92/21г. по описа на ПРС, А. И. Х. е признат за виновен в осъществяването на състава на престъпление по чл.343, ал.1, б.б вр. чл.342, ал.1 вр. чл.78а НК, като е освободен от наказ.отговорност. Твърди, че вследствие на ПТП ищецът

е постъпил в МБАЛ Св.Анна, където претърпял 5 оперативни процедури с голям обем и сложност, като е извършена и подмяна на ставни кости с 2 бр. титаниеви. Твърди, че вследствие на травмите ищецът в продължение на няколко месеца не можел да се обслужва за най-елементарни функции, като за него се грижела жена и негови близки. Излага, че се е налагало да ползва памперси, тъй като бил обездвижен, да го хранят и преобличат. Твърди, че претърпял и психически травми и стрес, като се чувствал унижен. Сочи, че отправил претенция за заплащане на причинените му неимуществени и имущ.вреди, като не приел предложеното от застрахователят обезщетение, а последният му превел на 18.02.22г. сумата от 20000лв, от която 3000лв-имущ.вреди и 17000лв-неимущ.вреди. С допълн.искова молба оспорва изложените в отговора възражения.

В срока по чл.367, ал.1 от ГПК ответникът ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ" АД, ЕИК 121265177, със седалище гр.София, е депозирал писмен отговор, с който оспорва предявения иск по основание и размер. Не оспорва наличието на валидно застр.правоотношение по договор за застраховка ГО на автомобилистите по отношение на л.а.Фолксваген Таурег с рег.№ *****, както и факта на осъщественото ПТП. Не оспорва факта, че е заплатил обезщетение от 3000лв за имущ.вреди и 17000лв за неимущ.вреди. Оспорва към момента ищецът да търпи физически и психически болки и страдания, като счита, че същият е способствал за продължителността на периода, през който търпи вреди. Прави възражение за наличие на съпричиняване от страна на пострадалия, като твърди, че последният е пътувал без поставен обезопасителен колан и предвид допуснато нарушение на чл.133, ал.1 ЗДвП. Оспорва размера на претендираното обезщетение за неимущ.вреди, който бил завишен. Оспорва претенцията за лихва. С допълнителния отговор поддържа възраженията си.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства с оглед разпоредбата на чл.12 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Видно от приложеното по делото НАХД №92/2021г. на ПРС, с решение №36 от 14.04.21г., в сила от 30.04.21г., А. И. Х. е признат за виновен в това, че на 17.06.19г. по път трети клас 2083 при км 4+500 в посока гр.Дългопол при управление на МПС-лек автомобил марка Фолксваген модел Таурег с рег.№*****, нарушил правилата за движение по пътищата-чл.20 ал.1, от ЗДвП, в резултат на което по непредпазливост причинил средна телесна повреда на Ш. В. К., изразяваща се в счупване в областта на тазовия пръстен-горно и долно рамо на лява срамна кост с разместване на фрагменти, счупване на кръстна кост, обусловили трайно затруднение в движението на левия долен крайник за период не по-малко от 5-6 месеца при правилно протичане на оздравителния процес, както и травма в областта на корема, усложнила се с развитието на флегмон /нагнояване и некроза/ на тъканите на скротума, вторична лезия на предната стена на пикочния мехур, паралетичен илеус, определящи разстройство на здравето, временно опасно за живота - престъпление по чл.343, ал.1, б.Б, във вр. с чл.342, ал.1 НК, поради което и чл.78а, ал.1 НК е освободен от нак.отговорност и му е наложено админ.наказание глоба в размер на 1000лв.

По делото се установява, а и не е спорно между страните, че л. а. Фолксваген Таурег с рег.№ *****, управляван от А. И. Х., е бил застрахован за риска „Гражданска отговорност“ в ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ" АД, за периода от 28.04.19г. до 27.04.20г.

По делото са ангажирани гласни доказателства чрез разпита на св.Ф.А., които показания съдът възприема в частта, съдържаща данни за релевиращи факти, базиращи се на непосредствени впечатления и не противоречат на приети за установени факти с оглед съвкупната преценка на всички писмени и гласни доказателства.

Съгласно заключението по допуснатата СМЕ, кредитирано от съда, се установява, че при ПТП ищецът е получил травми в две области – травма на тазова област / фрактури на лява илиачна кост, на двата клона на лявата срамна кост, на кръстеца в ляво, разкъсване на пикочен мехур, флегмон на предна коремна стена със засягане на скротум/ и травма на лице /фрактура на носни кости, разкъсно-контузна рана на дясна скула, охлузване на кожата в лява лицева половина/. Вещото лице сочи, че счупванията на тазовия пръстен обуславят трайно затруднение в движенията на левия долен крайник и отчасти на тялото за период от около 6 месеца, като в случая възстановяването е подпомогнато от фиксирането на фрагментите чрез оперативно имплантирани метални остеосинтезни материали. Дава заключение, че разкъсването на пикочния мехур е възстановено хирургично, както и са преодолен флегмонът и паралитичният илеус. Соци, че към момента като остатъчни явления се наблюдават следоперативни ръбци по корема и леко изразена накуцваща походка. Излага, че след болничния престой са дадени препоръки за пълна имобилизация за 1 месец и щадящ режим на движенията чрез използване на помощни средства за 3 месеца. Вещото лице в с.з. сочи, че тези увреждания могат да се получат и с колан, и без колан, зависи от конкретните деформации и положението в купето.

Съгласно заключението по допуснатата СПЕ, кредитирано от съда, се установява, че при ищеца се диагностицират колебания в емоционалната сфера, основно в депресивния регистър. Соци, че същият е със силно нарушена емоционална стабилност, диагностицират се изблици на тревожност и емоционално напрежение, които отклонения са в пряка и непосредствена връзка с преживяното ПТП. Соци, че при ищеца не е провеждана терапия, като към момента се налага приложението на медикаментозно лечение, като при невъзможност да се преработи психотравмата психичното състояние може да се усложни.

Съгласно заключението по допуснатата САТЕ, кредитирано от съда, се установява, че при настъпил инцидент лекотоварния автомобил Форд Транзит е понесъл деформации основно по предна лява част и предна лява странична част, като липсвали конкретни техн.данни, от които да се определи на коя седалка е пътувал пострадалия Ш.К.. Соци, че производствено автомобилът притежава обезопасителни колани. Дава заключение, че предвид липсата на пострадали други пътници в автомобила, особено при шофьорското място и лява седалка при втори ред седалки, намиращи се непосредствено в зоната на удара, пострадалият е бил без поставен обезопасителен колан към момента на ПТП, като тялото е изпаднало от седалката и е влязло в контакт с предно разположени детайли от

автомобилното купе.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл.429, ал.1 от КЗ със сключването на договор за застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят поема задължението да покрие отговорността на застрахования към трети лица за причинените имуществени и неимуществени вреди. Същевременно съгласно чл.477, ал.1 и 2 от КЗ обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства. В тази връзка за успешното провеждане на прекия иск срещу застрахователя по чл.432, ал.1 от КЗ в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване наличието на валидно сключен договор за застраховка "Гражданска отговорност" между увредилото го лице и ответника по делото, настъпило увреждане, причинено от виновно и противоправно деяние от страна на застрахования, причинна връзка между деянието и вредоносния резултат, както и вида и размера на претърпените вреди.

В настоящия случай между страните по делото не е налице спор, че към датата на настъпилото ПТП е било налице валидно застрахователно правоотношение по застраховката "Гражданска отговорност" съгласно застрахователна полица валидна за периода от 28.04.19г. до 27.04.20г. за л.а. Фолксваген Таурег с рег.№*****, сключена между ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ" АД и собственика на автомобила, което обуславя пасивната материалноправна легитимация на ответника по иска.

Безспорно по делото се установява, че с решение №36 от 14.04.21г., по НАХД №92/2021г. на ПРС, в сила от 30.04.21г., А. И. Х. е признат за виновен в извършване на престъпление по чл.343, ал.1, б.Б, във вр. с чл.342, ал.1 НК, за което на осн. чл.78а, ал.1 НК е освободен от наказ.отговорност. По аргумент от разпоредбата на чл.300 от ГПК, съдът намира, че с влязлото в сила решение обстоятелствата относно авторството, противоправността и вината за извършеното от деликвента престъпление на 17.06.19г., при което са причинени посочените в решението увреждания са безспорно установени /така Решение №47/23.04.12г. по т.д.№340/11г. на ВКС/.

С оглед на това и предвид установеното наличие на валидно сключено застрахователно правоотношение по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите между застр.лице - причинител на вредата и ответника ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ" АД, съдът намира, че са налице всички предпоставки за възникване на отговорността на застрахователя за обезщетяване на претърпените от ищеца вреди от деликта.

Съобразно критерия за справедливост установен в чл.52 от ЗЗД, при

определяне на обезщетението за неимуществени вреди, следва да се имат предвид обективно съществуващите обстоятелства във всеки конкретен случай. Тези обстоятелства са: видът, характерът и степента на констатираното увреждане и състоянието на пострадалия; начинът на извършване на увреждането; видът и начинът на провежданото лечение, неговата продължителност; болките и страданията, претърпени, както при причиняване на увреждането, така и при провеждане на лечението през всичките му етапи; отстранени ли са травмите или има остатъчни явления; периода на загуба на двигателна способност; психическата травма, както при причиняване на увреждането, така и впоследствие; възрастта на увредения; налице ли е намалена трудоспособност и др. Наред с тежестта, вида, продължителността и интензитета на конкретното неблагоприятно въздействие върху личността на пострадалия, при определяне размера на обезщетението следва да бъде взета предвид и икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането и установената в тази насока съдебна практика / в този смисъл е Решение № 25 от 17.03.2010 г. на ВКС по т. д. № 211/2009 г./.

По несъмнен начин от приетите писмени и гласни доказателства се установи, че ищецът е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, вследствие на нанесените травматични увреждания, настъпили в резултат от процесното ПТП – травми на тазова област и на лице, както и е проявил нарушена емоционална стабилност с депресивна симптоматика / съгласно заключението на СМЕ и СПЕ/. От събраните по делото гласни доказателства се установява, че след излизането от болница, където прекарал 1 месец, ищецът не е можел да се обслужва сам, а е разчитал изцяло на грижите на други лица. Свидетелката сочи, че цял месец е полагала грижи за него, сменяла му памперси, хранила го, давала му хапчетата, а негов роднина му превързвал раните. Установи се още, че е изпитвал силни болки и едва след един месец се е раздвижил, като е започнал да ходи с бастун. Видно от СМЕ и обясненията на вещото лице в с.з., ищецът е претърпял няколко оперативни интервенции, като възстановителния период е продължил около 6 месеца, като към момента се отчита леко изразена накуцваща походка. Същевременно вещото лице по СПЕ установява депресивна симптоматика, която налага прилагането на медикаментозно лечение.

Отчитайки степента на болките и страданията, свързани с удара от автомобила и характера на получените телесни увреждания, както и с проведените хирургични интервенции, продължителния възстановителен период / повече от 6 месеца /, обстоятелството, че към настоящият момент се наблюдават остатъчни нарушения в походката, както и промяна в психическото му състояние, за която е необходимо лечение, съдът намира, че сумата от 75000лв. в случая е справедлива за репарирание на неимуществените вреди, претърпени от ищеца.

В писменият си отговор ответникът прави изявления за наличието на съпричиняване на вредоносният резултат като твърди, че пострадалият не е бил с поставен предпазен колан, както и е допуснато нарушение на чл.133, ал.1 ЗДвП. Съобразно практиката на ВКС, постановена по реда на чл.290 ГПК /Решение №98 от 24.06.2013г. на

ВКС по т.д.№ 596/2012г., II т.о., Решение №206 от 12.03.2010 г. по т.д. №35/2009 г. на ВКС, II т.о., Решение №59 от 10.06.2011г. по т.д.№ 286/2011 г. на ВКС, I т.о. и др./ изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл.51, ал.2 ЗЗД не може да почива на предположения и че намаляването на дължимото обезщетение за вреди от деликт на основание чл.51, ал.2 ЗЗД предполага доказвани по безспорен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Т.е. за да се формира извод за наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалото лице, съотв. за степента на това съпричиняване, то следва да се отчете не само факта на извършено от страна на пострадалия нарушение на правилата за движение по пътищата, но и дали тези нарушения са в пряка причинна връзка с настъпилния вредоносен резултат, т. е. последният да е тяхно следствие. В този смисъл следва да се прецени доколко действията на пострадалия са допринесли за вредоносния резултат и въз основа на това да определи обективния му принос. По делото не са събрани доказателства за допуснатото нарушение на чл.133, ал.1 ЗДвП, а напротив от представеното свидетелство за регистрация на л.а.Форд Транзит с рег.№***** се установява, че същият е с брой места 8+1, който брой е съответен на сочения от ответника брой пътници, а отделно от това така формулираната разпоредбата е насочена към водача на превозното средство, т. е. към превозващия пътниците субект, поради което и възражението в този смисъл не е доказано. От събраната по делото САТЕ се установява, че пострадалият Ш.К. е бил без поставен обезопасителен колан към момента на ПТП. Този извод на вещото лице изцяло се подкрепя и от показанията на самия пострадал, дадени в досъдебното производство, които съдът следва да кредитира като извънсъдебно признание на неизгодни за страната факти. Съобразявайки претърпените от пострадалия увреждания, както и движението на телата при настъпилния удар с оглед местата в автомобила, вещото лице е извело обоснования извод, че пострадалият е бил без предпазен колан, в резултат на което тялото е изпаднало от седалката и е влязло в контакт с предно разположени детайли от купето на автомобила, при което се е стигнало до травмите в областта на таза и лицето. Този извод не се опровергава от изложеното от вещото лице по СМЕ, че травмата допуска да се получат уврежданията и с колан, и без колан, доколкото това заключение е обвързано с конкретните деформации и положението в купето, а съгласно САТЕ деформациите при автомобила, превозващ пострадалия, са основно по предна лява част и предна лява странична част и в случай на поставен колан на пътник от заден ред седалки или биха се избегнали травми, или тялото не би имало пряк контакт с вътрешността на купето. При тези данни, доколкото пострадалият е нарушил разпоредбата на чл.137а, ал.1 от ЗДвП, което нарушение на правилата за движение съдът приема, че е допринесло като е улеснило настъпването на така установените по-горе увреждания при процесното ПТП / т.е. нарушението е в пряка причинна връзка с вредоносния резултат/, поради което и възражението на отв.дружество за съпричиняване се явява основателно. Наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпването на противоправния резултат е предпоставка за приложение на разпоредбата на чл.51, ал.2 ЗЗД. При определяне степента на съпричиняване подлежи на съпоставка тежестта на нарушението на деликвента

и това на увредения, за да бъде установен действителния обем, в който всеки един от тях е допринесъл за настъпване на ПТП. В настоящия случай поведението на пострадалия не е тъждествено с това на водача на автомобила, доколкото преимуществено за настъпването на ПТП вина има последния, който е нарушил задълженията, регламентирани в чл.20 от ЗДвП, като се има предвид и това, че вменената отговорност на водачите на МПС за осигуряване безопасността на движението е значително завишена спрямо тази на другите участници в движението. Съобразявайки гореизложеното съдът определя съпричиняване от страна на пострадалото лице в размер на $\frac{1}{4}$.

Предвид установения размер на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия и след приспадане от размера на определеното обезщетение на сума, съответна на степента на съпричиняването, то следващото се справедливо обезщетение за неимущ.вреди възлиза на сумата от 56250лв. По делото между страните не е спорно, че отв.дружество е заплатило на ищеца сумата от 17000лв като обезщетение за неимущ.вреди. С оглед на така осъщественото плащане, съдът намира, че исковата претенция за неимуществени вреди се явява основателна за разликата между определения размер на обезщетението и изплатената сума, т.е. до размера от 39250лв., а за разликата над сумата от 39250лв. до пълният предявен размер от 40000лв. искът следва да се отхвърли като неоснователен.

Що се касае до претенцията за заплащане на законната лихва върху присъденото обезщетение, то съдът съобразява разпоредбата на чл.429, ал.3 КЗ, съгласно която лихвите за забава на застрахования по ал.2, т.2 на чл.429 КЗ, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл.430, ал.1, точка 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. В случая ищецът е уведомил застрахователя за настъпилото ПТП на 07.12.21г., поради което и съдът счита, че върху присъденото обезщетение се дължи законна лихва от 07.12.21г. до окончателното плащане.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК и в съответствие с направеното искане, на ищеца се дължат разноски по делото, съобразно представените доказателства и съразмерно с уважената част от иска, а именно сумата от 1962,50лв.

Във връзка с направеното от ответната страна искане за присъждане на разноски, съдът като съобрази отхвърлената част от иска, намира, че в тежест на ищеца следва да се възложи сумата от 49,69лв, на основание чл.78, ал.3 ГПК.

На основание чл.78, ал.6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати дължимата държавна такса в размер на 1570лв, определена съгласно чл.1 от Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК върху уважените икове, както и направените по делото разноски в размер на 294лв– възнаграждение за съдебна експертиза.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ " АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. Възраждане, ул.Света София №7, ет.5, **ДА ЗАПЛАТИ** на Ш. В. К., ЕГН *****, с адрес ****, **СУМАТА** от **39250лв** / тридесет и девет хиляди двеста и петдесет лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания и психически травми, в резултат на настъпило ПТП на 17.06.19г., причинено от А. И. Х., при управление на МПС – л.а. Фолксваген Таурег с рег.№*****, ведн о със законната лихва върху главницата, считано от 07.12.21г. до окончателното изплащане на сумата, на осн. чл.432, ал.1 от КЗ, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата над 39250лв до пълния му размер от 40000лв като неоснователен.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ " АД , ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. Възраждане, ул.Света София №7, ет.5, **ДА ЗАПЛАТИ** по сметка на Варненски окръжен съд **СУМАТА** от **1570лв.** / хиляда петстотин и седемдесет лева /, представляваща дължимата по делото държавна такса върху уважената част от иска, както и **СУМАТА** от **294лв** (двеста деветдесет и четири лева), представляваща направените от бюджета на ВОС разноски за вещо лице, на основание чл.78, ал.6 от ГПК.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ " АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. Възраждане, ул.Света София №7, ет.5, **ДА ЗАПЛАТИ** на Ш. В. К., ЕГН *****, с адрес ****, **СУМАТА** от **1962,50лв.** / хиляда деветстотин шестдесет и два лева и 50ст./, представляваща направени по делото разноски, на осн.чл.78, ал.1 ГПК.

ОСЪЖДА Ш. В. К., ЕГН *****, с адрес ****, **ДА ЗАПЛАТИ** на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ " АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к. Възраждане, ул.Света София №7, ет.5, **СУМАТА** о т **49,69лв** /четиридесет и девет лева и 69ст/, представляваща направени по делото разноски, на осн.чл.78, ал.3 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Варненски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____